

en Del Kommuner henlægger til en Forsynelsesfond, hvad tidligere ikke var almindeligt. Under saadanne Forhold synes jeg, det er rimeligt, at man hvert Aar, eller naar Tiden er dertil, optager saadanne Laan, navnlig naar Talen, som i dette Tilfælde, er om, at en Trediedel deraf skal bruges til Tilbagebetaling af ældre Laan af den midlertidige Laanekasse og en Trediedel til Dækning af Kassekreditter og anden Gæld og endelig den sidste Trediedel ifølge Overenskomsten mellem Laangiverne og Laanerne praktisk talt kun maa benyttes til Udførelse af kommunale Arbejder af indtægtgivende Art.

Jeg har ikke villet undlade at gøre disse Bemærkninger for at slaa fast, at vore Købstadkommuner efter Ledelsens Mening er saadan ledede, at det ikke kan vække Ængstelse, at Kommunerne optager et Laan som dette.

Kragh: Det af Kommunerne for nylig stiftede Laan paa 7 Mill. Dollars skal jo for 8 Mill. Kr.s Vedkommende anvendes til Afløsning af det Laan, som Kommunerne midlertidig har stiftet i Den kommunale Laanekasse. Saaledes som det er oplyst i Bemærkningerne, er Stempelfriheden for Obligationerne for denne Del af Beløbet ifølge Lov paa Forhaand givet. Tilbage bliver 20 Mill. Kr., og det er for dette Beløb, at Stempelfriheden for Obligationerne søges. I Lighed med, hvad Tilfældet har været ved en Række tidligere store kommunale Laan, hvor Stempelfrihed for Obligationerne er blevet givet, kan ogsaa jeg paa mit Partis Vegne tiltræde, at dette sker i det foreliggende Tilfælde.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Bresemann, gav nu en kort Udsigt over Kommunernes Laanepolitik og dens Formaal, og jeg finder i og for sig ikke nogen Anledning til paa afgørende Punkter at tage Afstand fra det ærede Medlem med Hensyn til hans Fremstilling. Det ærede Medlem synes utilfreds med, at denne Laanepolitik her og der mødes med Kritik, idet det ærede Medlem peger paa, at saadan Kritik kan berede Vanskeligheder, baade indadtil og udadtil svække Kreditten, og dette mener det ærede Medlem maa beklages. Det kan i og for sig være rigtigt nok, hvis denne Kritik i Virkeligheden er ubeføjet, men for saa vidt Kritikken, hvad der efter min Mening i Almindelighed er Tilfældet, peger paa Konsekvenserne med Hensyn til Kommunernes Ækonomi, med Hensyn til Skattetrykket paa den skatteyndende Befolkning, og advarer

mod at fortsætte ad den Vej, men tilraader, at man snarest i Kommunerne søger at sætte Stævne efter Evne, opsætte det, som man ikke er i Stand til at udføre ved de Midler, der staa til Disposition i Øjeblikket, til et senere, et bedre Tidspunkt — saa har Kritikken sin Berettigelse og sin betydelige Værdi. Thi om end det ærede Medlem Hr. Bresemann kan have Ret i, at den Gældstiftelse, som gennem en Aarrække har fundet Sted, og som i saa betydelig Grad har forøget Kommunernes Skyld, har haft gode Formaal og har øget Aktiverne i meget fremtrædende Grad, er der dog, efter at Gælden er naaet op til den Højde, som det ærede Medlem Hr. Bresemann nævnte, al god Grund til at raabe Vagt i Gevær og i dette høje Ting at slutte sig til den Kritik, der fra forskellige Sider er fremme, ogsaa i Pressen, ved at understrege ikke blot Ønskeligheden, men ogsaa Nødvendigheden af, at en Standsning af Gældstiftelsen finder Sted.

Det ærede Medlem Hr. Bresemann fremhævede særlig den Betydning, som det maa siges at have, at den Afdragsperiode, som Kommunerne nu opnaar for sine Laan, er saa kort, og utvivlsomt er det af overordentlig stor Betydning for en sund fremtidig Ækonomi og for en rimelig Afskrivning paa de Aktiver, som tilvejebringes gennem Laanene, men jeg maa dog erindre det ærede Medlem om, at disse korte Afdragsperioder i fremtrædende Grad er fremskaffet i Kamp mod kommunale Ledelser. Det ærede Medlem Hr. Bresemann ved særdeles vel, at det er ikke Ønsket om en kort Afdragstid, som Ministeriet møder i Forbindelse med fremsatte Ønsker om Tilladelse til Laanstiftelse, men det er tværtimod stedse Bestræbelser for at faa denne Afdragsperiode gjort saa lang som mulig under Hensyn til de Vilkaar, paa hvilke Laanene i det hele kan stiftes. Det glæder mig i overordentlig Grad, at det ærede Medlem, der jo paa Laaneraadet har udviklet sig til en fremtrædende Ekspert, nu er paa det rene med det værdifulde og betydningsfulde i disse korte Afdragsfrister.

Jeg skal hermed paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velville, idet jeg paa ny skal understrege Betydningen af en kommunal Politik i Fremtiden, som i saa høj Grad, som Kommunernes Trivsel overhovedet gør det muligt, er præget af Villien til at sætte Stævne efter Evne.

Grathwohl: Jeg skal paa mit Partis Vegne give dette Lovforslag min Tilslutning. Det er ganske sikkert rigtigt, som det ærede